

ਦਿਵਾਨੀ ਰਿੱਟ

(ਫਾਲਸਾ ਅਤੇ ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਜੁਲੰਦੂਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਜੁਲੰਦੂਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 451

ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 50—ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ—ਕੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ—ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ—ਇਕਸੁਰਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ—ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ—ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ—ਦੀ ਇੱਛਾਯੋਗਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ "ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 50 ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ, ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1955 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਆਮ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ

ਨਿਰਣਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਹਰ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ, ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਘੱਟ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਜੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ; ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ, ਟਕਰਾਅ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਉਸਾਰੀ ਜੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿਲਕ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ (2) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ 29 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੇਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ, ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, 10 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਵਿਚਲੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹੀ ਹੋਵੇ। ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਢੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ

ਐਲ.ਡੀ. ਕੌਸ਼ਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਰੂਪ ਚੰਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਡੀਯੂਏ, ਜੇ.-ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 29 ਅਗਸਤ, 1957 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 539 ਆਫ਼ 1956 ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 539) ਅੱਜ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ 1954 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ 1947

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1954 (ਪੰਜਾਬ) ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। 1955 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ XIV)। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਕੋਡ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"50. (1) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ, ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ, ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਸਦੱਸ, ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਜਾਂ ਦੋ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਰੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਚਾਹੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਜੋ

ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। . ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਸਲਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸਵਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਪਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਾਲਸ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: -

(i) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ;

(ii) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।

(3) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

(4) ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਰਗੋਜ ਅਵਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰੋਜ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(5) (ਏ) ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਬੀ) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਫਾਂਸੀ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਫਾਈਲ ਲਈ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।

(7) ਉਪਧਾਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ।

ਇਹ ਧਾਰਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ, ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਅਤੀਤ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ, ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅੰਦਰ ਝਗੜਾ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 50 ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਮੰਗ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਬਦ "ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ" ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ

ਰੱਖਦੀ ਸੀ। "ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮਸਲਾ ਮੁੱਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਗਭਗ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਕਿ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਓਵਰਲਾਪਿੰਗ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ 1950 ਜਾਂ 1936 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ॥ (ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇਖੋ।)

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ 1947 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 1954 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਨੂੰ 4 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਲਾਪਿੰਗ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ', ਫਿਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1955 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. xiv ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1954 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਆਮ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ (ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਸ

ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਹਰ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਹਰ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ, ਬਦਲਦਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਜਾਂ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਘੱਟ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਨ; ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਰੇਟਿਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਰਗੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ- ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕੰਮ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ, ਟਕਰਾਅ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੇਸਰਸ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿਲਕ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1940 ਦੇ ਬੰਗਾਲ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਨੰ. 21 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਵਿਵਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜੋ "ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ" ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਵਿਵਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਜੋ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਬੰਗਾਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮਿਲਕ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ: -

“ਬੰਗਾਲ ਕੇਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਅਤੇ 87, ਉਸ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ix ਵਿੱਚ 'ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਕੋਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਵੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 86 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ

ਛੁਹਣਾ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲਾ ਝਗੜਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁਹਦਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ 'ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਇਲ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ 86 ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ. ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਨੌਕਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਇਸ ਇਕਵਚਨ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ 'ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਓ ਯੂਨਿਅਸ ਐਸਟ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟੇਰੀਅਸ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86(ਏ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ. ਪਰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਬੰਗਾਲ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(j) ਵਿੱਚ 'ਵਿਵਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

'ਵਿਵਾਦ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ 'ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ' ਹੈ।

ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ 'ਉਜਰਤ ਅਤੇ ਉਜਰਤ ਸਕੇਲਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ' ਦਾ ਹੈ। ਉਜਰਤਾਂ, ਉਜਰਤ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ y ਫਿੱਟ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਜੋ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਮ ਤਨਖਾਹਾਂ ਕੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਕੇ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਵਿਵਾਦ' ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀਮਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੰਗਾਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਵਿਵਾਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ "ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਗਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਵਿਵਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਖਪਤਕਾਰ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ (1) ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਬੰਬਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1925 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋ-ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਤਰਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਹਨ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ. ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ.

ਇਹ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰੁਕੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ,ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਭੱਲਾ

ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ